

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Nr. 3603 E/1932.

Către Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

După publicarea circularei ddto 22 Iunie a. c. Nr. 3521 E/1932 în cauza declarării creanțelor parohiilor (comunelor bisericesti) în baza art. 5 și 52 din Legea pentru asanarea datoriilor agricole am luat cunoștință, că On. Minister de Justiție a întocmit și adresat judecătorii următoarele *instrucțiuni*, pe care le comunicăm precum urmează:

„1. *Creditorii având mai mulți debitori în cuprinsul aceleiași comune, vor face declarațiuni colective pentru toți acești debitori.*

Ei vor întocmi în acest scop *tablouri alfabetice, pe comune*, în care vor arăta: 1) numele, pronumele și ocupațiunea debitorului principal; 2) numele codebitorilor, garanțiilor și giranțiilor, etc. (se va indica pe cât va fi cu putință, numele satului sau cătunului unde locuiesc cei dela No. 1 și 2); 3) capitalul datorat; 4) dobânzile; 5) accesoriile; 6) scadența (ziua, luna și anul); 7) natura creanței (cambie, act de gaj, ipotecă etc., iar dacă creanța a fost înscrisă în cartea funduară, se va arăta comuna unde este situat imobilul grevat și numărul cărții funduare); 8) Observațiuni cu privire la îndeplinirea de către debitori a dispozițiilor legii și 9) o rubrică de observațiuni pentru instanța de conversiune.

În stânga, sus, se va arăta numele și domiciliul creditorului; în colțul celălalt, instanța competentă; iar în titlu, comuna.

Se va atașa pe lângă aceste tablouri citațiunile necesare, care se vor complecta, lăsându-se loc numai pentru ziua și luna termenului de înfățișare“.

Ele se vor întocmi astfel:

ROMÂNIA

Judecătoria rurală (mixtă).....

Județul.....

Nr...../1932.

Parohia (com. bis.) ort. rom. din..... este chemată a se prezenta înaintea acestei instanțe în ziua de..... 1932, orele 9 și jumătate în calitate de creditor în cauza de conversiune a debitorilor săi din comuna..... cuprinși în declarațiunea colectivă făcută.

Apoi Instrucțiunile către judecători continuă în chipul următor:

„2. Primind aceste tablouri, dv. le veți repartiza pe comune, formând dosare speciale pentru fiecare comună în parte, în care veți strânge toate tablourile privind locuitorii din comuna respectivă.

După expirarea termenului de introducere a declarațiunilor, veți fixa termene, chemând pentru aceiași zi pe toți debitorii dintr'o comună, sau numai parte din ei, în ordine alfabetică, dacă vor fi în număr prea mare.

3. La termenul fixat, comparând tablourile și cu ajutorul părților litigante, veți putea identifica pe debitori, având mai mulți creditori și fixa astfel quantumul total al pasivului lor.

4. Cu această ocaziune, părțile vor prezenta titlurile ce posed, în copie sau original, și vor face apărările lor.

5. Se vor consemna toate acestea într'un proces verbal, pentru fiecare debitor, formându-i-se dosar, la care se vor atașa și actele depuse.

Acest dosar va purta, pe lângă numărul său, indicarea numărului de dosar format co-

munei respective și al fiilor tablourilor pe care figurează debitorul.

6. Termenele ulterioare ce ar comporta vreo priclnă se vor da în cunoștința părților prezente.

7. Hotărârea de conversiune se va da pe formularele întocmite în acest scop.

Pentru înlesnire, alăturăm sub 1/ un tabtou, și sub 2/ Cererea, respective Declarațiunea colectivă, la care se vor adăuga atâtea citațiuni pe câte un pătrar de coală câți debitori sunt și în plus una și pentru creditor de următorul cuprins:

ROMÂNIA

Judecătoria rurală (mixtă).....
județul.....
Nr...../1932.

D..... domiciliat în comuna.....
județul..... este chemat a se prezenta înaintea acestei instanțe în ziua de.....
1932, orele 9 și jumătate, pentru a răspunde în calitate de debitor în cauza de conversiune, în care este interesată parohia (com. bis) ort. rom. din.....
Judecător,

Dosar Nr...../1932.

Atât cererea către judecătorie, cât și tabloul are să-l semneze preotul-președinte al consiliului parohial apăsând sigilul oficial. Pentru parohiile vacante au să facă aceste formalități administratorii parohiali în calitate de președinți ai consiliului parohial.

Dispozițiunile legii, comunicate cu circulara noastră din 22 Iunie a. c. Nr. 3521/1932 au rămas în vigoare, observându-se, că numai formalitățile declarării creanțelor s'au modificat prin Instrucțiunile de mai sus ale On. Minister de Justiție.

Accentuăm, că *declarațiunile colective sunt a se înainta până inclusiv 16 Iulie 1932 și sunt scutite de timbru.*

Intrucât tipăriturile trimise cu circulara de față n'ar fi suficiente, acelea se pot comanda contra ramburs dela „Librăria și Tipografia Diecezană” de aici, comanda însă are să se facă *îndată*, ca să rămână timp suficient pentru trimiterea tipăriturilor, pentru prevederea lor cu datele necesare și pentru prezentarea lor la judecătorie în termen.

Tipăriturile ce mai lipsesc se pot tipări și la vre-o tipografie din apropiere, sau să pot multiplica pe orice cale, din considerare la timpul înaintat.

Intrucât vre-un preot-președinte de consiliu parohial ar avea vre-o nedumerire, să se adreseze încă de cu vreme oficiului proto-presbiteral sau judecătoriei cu cădere, de unde va primi lămuririle necesare.

Caransebeș, în 27 Iunie 1932.

Episcopul diecezan:
Dr. Iosif Tr. Badescu

NOTĂ OFICIALĂ.

Nr. 3326 Șc. ex 1932.

Se aduce la cunoștința Onoratei preoțimi că a apărut o nouă lucrare a Dlui profesor univ. Dr. Ioan Mateiu intitulată „Politica bisericească a statului românesc”, și se poate obține dela autor în București, Str. Radu Vodă 24 bis. cu prețul redus de 50 Lei exemplarul.
Caransebeș în 25 Iunie 1932.

Consiliul Eparhial

Adunarea eparhială.

ȘEDINȚA VI-a

ținută în 31 Maiu 1932 orele 6 p. m.

Președinte. Prea Sfinția Sa Episcopul diecezan
Dr. Iosif Tr. Badescu.

Notar: **Ioan Muntean.**

38. Se citește protocolul ședinței a III-a și
Se verifică.

39. Se citește protocolul ședinței a IV-a și
Se verifică.

40. Comisiunea specială prin raportorul său Sabin Evuțian referență asupra raportului Consiliului eparhial referitor la legea conversiunii precum și adresa trimisă celorlalte eparhii în această chestiune.

Adunarea eparhială află de corecte principii dezvoltate în adresa amintită și invită consiliul eparhial ca pentru apărarea drepturilor Eparhiei, să anunțe la judecătoria toate creanțele sale, cerând ca acestea să fie scoase de sub art. 3 al legii pentru asanarea datoriilor agricole.

41. Acelaș raportor referență asupra raportului Consiliului eparhial în cauza retribuțiilor restante dela stat pe anul 1931 și 1932.

După ce iau cuvântul în cauză membrii Petru Savi, Patrachie Râmneanțu și Dr. Octavian Jucu, la propunerea comisiunii adunarea eparhială decide

Se ia la cunoștință raportul și se invită Consiliul eparhial să intervină la Ministerul Instrucțiunii al Cultelor și Artelor, pentru ca Eparhia Caransebeșului să fie împărțită la plata retribuțiilor în mod egal cel puțin, cu celelalte eparhii.



42. Comisiunea financiară prin raportorul său Dr. Petru Corneanu, referază asupra raportului Consiliului eparhial, cu care se înaintează bilanțul și contul profit și pierdere al Librăriei, Tipografiei și Legătoriei Diecezane pe anul 1931 și propune iar Adunarea eparhială decide:

Să ia la cunoștință bilanțul și contul Profit și Pierdere al Librăriei, Tipografiei și Legătoriei Diecezane și se aprobă măsurile preconizate de Consiliul eparhial pentru îmbunătățirea situației amintitelor stabilimente și pentru eliminarea deficitului arătat la finea anului 1931.

43. Acelaș raportor referază asupra scontrării cassei diecezane și constată că verificând înratele și ieșitele, soldul acestora este în consonanță cu numerarul aflat în Cassă. Asemenea libelele de depunere dela diferite bănci, precum și obligațiunile primite dela debitori particulari, s'au aflat în consonanță cu registrul efectelor

Raportul se ia la cunoștință.

Cu acestea fiind exaureate obiectele avizate Adunării eparhiale, a urmat alegerile, alegându-se:

I. În congresul național bisericesc.

Ca delegați:

- | | |
|-----------------------|------------------------|
| 1. Sabin Evuțian | 4. Dr. Mihail Grosșian |
| 2. Virgil Musta | 5. Dr. Vasile Loichița |
| 3. Dr. Cornel Cornean | 6. Octavian Furlugean |

b) suplenți:

- | | |
|-----------------------|------------------------|
| 1. Ioan Geția | 3. Dr. Titus Popoviciu |
| 2. Dimitrie Sgăvêrdia | |

II. În consiliul eparhial

A) secția administrativ bisericească

a) onorifici:

- | | |
|---------------------|-----------------|
| 1. Andreiu Ghidiu | 4. Ioan Geția |
| 2. Sebastian Otariu | 5. Virgil Musta |
| 3. Traian Oprea | |

b) suplenți

- | | |
|--------------------|-----------------------|
| 1. Filip Pop | 3. Dimitrie Popoviciu |
| 2. Isaia Popoviciu | |

B) Secția culturală

a) onorifici:

- | | |
|------------------------|------------------------|
| 1. Sabin Evuțian | 4. Patrachie Râmneanțu |
| 2. Dimitrie Soceneanțu | 5. Dr. Dimitrie Borca |
| 3. Ioan Marila | |

b) suplenți:

- | | |
|--------------------|------------------|
| 1. Eugen Popoviciu | 3. Pavel Jumanca |
| 2. Matei Armaș | |

C) În secția economică

a) onorifici:

- | | |
|-----------------------|------------------------|
| 1. Dr. Aurel Mihaescu | 4. Dr. Cornel Cornean |
| 2. Ioan Murgu | 5. Dr. Titus Popoviciu |
| 3. Dimitrie Sgăvêrdia | |

b) suplenți:

- | | |
|------------------|---------------|
| 1. Iosif Câmpian | 3. Iuliu Vuia |
| 2. Romul Boldea | |

În consistoriul spiritual eparhial

- | | |
|-------------------|-----------------|
| 1. George Noaghea | 3. Ioan Muntean |
| 2. Liviu Cornean | |

b) suplenți:

- | | |
|-----------------|-------------------|
| 1. Iosif Drăgoi | 2. George Sperlea |
|-----------------|-------------------|

În consistoriul spiritual mitropolitan

- | |
|----------------------|
| 1. Dr. Iosif Ieremia |
|----------------------|

b) suplenți:

- | |
|---------------|
| 1. Petru Olde |
|---------------|

*

Adunarea eparhială s'a încheiat la orele 11:30 p. m.

De ce să fie Vaticanul biruitor ?

De prof. **Enea Hodoș**

La Roma s'a încheiat, zilele acestea, un acord între *România* și biserica Romei, privitor la așa zisul „*status catholic*“ maghiar din țara noastră.

În desbaterile urmate în eterna cetate, statul român a ieșit înfrânt și cu prestigiul scăzut, iar „*statusul catholic*“ unguresc s'a afirmat biruitor, pe lângă toată organizația sa dovedită ca *ilegală, anticanonică și primejdioasă* țării românești.

Rezultatul acesta, deplorabil pentru țară, era de așteptat, când delegatul ei, în desbaterile dela Roma, era președintele societății confesionale greco catolice, dl Valer Pop, ministrul — pe atunci — al justiției.

Statusul catholic maghiar, ca instituție anticanonică, nu era recunoscut de Vatican, iar *proprietarul* fondurilor sale a fost totdeauna *statul ungar* și nu biserica Romei; statul român, în puterea tratatului de pace, *a intrat în posesiunea tuturor bunurilor ce aparțineau fostului stat ungar*, va să zică și în ale „*statusului catholic*“, nerecunoscut de Vatican ca anticanonice.

Delegatul la Roma, al fostului guvern, n'a luat în seamă hotărârile acestea, și a semnat un acord, prin care drepturile patrimoniale ce erau în posesiunea ilegală a „*statusului*“, trec acum asupra „*ordinarului de Alba-Iulia*“, adecă asupra episcopului romano-catholic de acolo.

Toate concluziile, întemeiate pe dovezi puternice, de comisiunea istorico-juridică instituită de guvernul nostru pentru regularea situației „*statusului*“, au fost nesocotite la Roma.

Astfel, rămâne ca parlamentul român să *refuze* necondiționat ratificarea convenției, contrare intereselor vitale ale țării, care nu poate renunța la dreptul său de a regula, prin organele sale, administrarea bunurilor și întrebuintarea venitelor, cum cer interesele obștești culturale, morale și naționale, și cum au hotărât definitiv tratatele de pace.

Acordul dela Roma este și rămâne cu totul nevalabil.

Sfințirea bisericii dela Visag.

Ziua de mare praznic a Rusaliilor, va rămânea neștearsă în amintirea acelor, cari au fost martorii oculari a felului cum a sărbătorit poporul din comuna Visag sfințirea bisericii sale noi.

În dimineața sărbătorii pogorării Duhului Sfânt, o numeroasă delegație, trimisă de P. S. S. Domnul Episcop al diecezei Caransebeșului, sub conducerea P. O. D. R. Ancușa consilier eparhial, sosește în susnumita comună, ca să officieze actul solemn al Sfințirii.

La ora 9 dimineața, delegația își face intrarea în satul pitoresc, așezat într'o vale care abundă în vegetație, reconfortantă pentru ochi și pentru plămâni, sub arcurile de triumf împodobite cu flori și cu verdeață, escortată de un numeros banderiu de călăreți.

Pe marginile drumului, care duce la sfântul lăcaș, stă înșirată întreaga populație a satului, în haine curate de sărbătoare, a căror alb scilpitor în razele soarelui, strălucea ca un viu simbol de primenire sufletească.

Sus pe culmea unui deal, la picioarele căruia șerpuește drumul ce duce în sat, stă biserica străbună, martora sobră a trecutelor timpuri, ca o corabie veche greu încercată de valurile vremurilor trecute și la poalele ei se înalță noua construcție în stil răsăritean cu turnul său arcuit în cupolă și cu două turnulețe gingașe, clădite în acelaș stil. Noua biserică are o notă de distincție și puritate de stil, fără ca să-i lipsească în acelaș timp masivitatea recerută. Străbunul lăcaș dumnezeesc, par'că n'ar mai fi decât o icoană din amintirile trecutului, par'că s'ar fi coborât în vale, investmântat în straietele nouilor vremi, ca să fie mai aproape de poporul dornic de mântuire.

*

Serviciul divin celebrat de un sobor numeros de preoți, sub conducerea P. O. D. R. Ancușa, asistat de protodiaconul episcopesc Ioan David, s'a desășurat înaintea obștei, care umplea biserica cu desăvârșire luminoasă, iar corul bărbătesc al comunei a dat un strălucit concurs ridicând după cuviință solemnitatea zilei.

După priceasnă P. O. D. R. Ancușa, a rostit o fulminantă cuvântare arătând prin cuvinte pilduitoare, însemnătatea actului și evocând în mod mișcător icoana corăbiei atotmântuitoare, care e biserica pentru sufletul creștinesc. P. O. D. cu neîntrecuta sa experiență pastorală, ca un fin psiholog, a știut să-și apropie sufletele ascultătorilor, să miște

coardele cele mai intime ale inimii lor, să-i înlănțuiască și să-i sguđue, să-i convingă și să-i câștige pentru biserica lui Christos. Pe fața tuturora se citea emoția la ascultarea frumoaselor cuvinte rostite de delegatul P. S. Sale.

După săvârșirea sfintei liturgii, parohul local Petru Murgoiu mulțumește prin cuvinte calde P. S. Sale și Ven. Consiliu Eparhial și în special P. O. D. Consilier al secției economice Aurel Moaca, care este de față, pentru eforturile depuse, cari au dus la realizarea acestui frumos adăpost al celor sfinte, părintelui protopresbiter Romul G. Ancușa și părintelui protodiacon Ioan David. Accentuiază apoi însemnătatea bisericii în viața religioasă a poporului, ca izvor de mângăere pentru cei întristați, ca lăcaș de unde se răspândește lumina mântuirii evanghelice, ca instituție divină spre întărirea credinții roditoare și ca un bun păstor îndeamnă turma celor dreptcredincioși să frecventeze ca și în trecut, cu acelaș zel neobosit, lăcașul cel sfânt, ținând cu scumpătate la legea moștenită din strămoși.

*

La ora 6 după amiazi, delegația s'a reîntors, fiind obiectul unei însuflețite ovațiuni din partea populației locale, adunată din toate părțile, mic cu mare, ca să-și manifeste simpatia față de reprezentanții P. S. Sale. O strălucită ceață de călăreți în frunte cu fanfara, întonând un himn triumfal, a petrecut-o până la marginea satului, de unde și-a luat rămas bun și s'a reîntors la Caransebeș, ducând cu sine impresiunile cele mai bune, culese în această zi de triumf al ortodoxiei, în comuna de Dumnezeu străjuită a Visagului.

D.

Insemnările unui trecător.

In stradă

de: Al. Lascarov-Moldovanu.

Mergem cu taxicoul, în plină amiază. Lume multă și lipsă de bună voie între suflete. Privirile stau absente pentru o clipă, -- duse cine știe spre ce țel de amărăciune. La răstimpuri, izbuenesc scandaluri mici și ciudate -- și atunci se revarsă în această modernă arcă, puroi sufletesc.

O doamnă în vârstă cere unui soldat cu „termen redus“ să-i cedeze locul, cu atât mai vârtos, cu cât doamna are în brațe o câtime respectabilă de pachete.

Neuitându-se de loc la ea, teteristul mormăe:

— „Is sculat de la trei, am alergat toată dimineața — și nici nu-mi trece prin gând să cedeze locul“.

Simt cum mișună limbile răutății în mica încăpere huruitoare. Doamna tace — și respiră adânc. E singura ei protestare. Ceilalți tac, — abia dacă un domn bătrâior șoptește unui anonim: „o fi având și el dreptate“, — la care, acesta, dat fiind că stă și el în picioare, răspunde puțin acru: „oricum, nu se răspunde așa“.

Și mă gândesc, cu o subită jale în suflet, de ce oamenii nu mai prețesc cuviința și zâmbetul. O, — chiar refuzul întovărașit de un zâmbet, poate fi acceptabil.

Deodată, mașina stopează brusc, lovind ușor o trăsură care se oprise în fața ei. Era evident că șoferul nostru n'avea nici o vină.

Birjarul, un om înalt și fâlcos, se întoarce cu ochi de câine turbat și aruncă, fără rușine, o înjurătură cumplită. Bietul șofeur — om în toată firea, avu puterea să-și țină cumpătul, având, pentru aceasta, și sentimentul celor din mașină. Birjarul, ciudat îmboldit de tăcerea șoferului, se ridică în picioare pe capră — și fără pic de omenie, își continuă groaznicele înjurături. Șoferul iarăși tăcu. De data aceasta birjarul se plecă obraznic și scoase de sub canapeaua trăsurii o ghiogută scurtă, având însă o căpățână solidă — și ridicând-o în sus, răcni către șofeur: „vino colea la mine să-ți sfărâm țeasta“ — și iar o defilare de crunte înjurături.

Noroc, că strada se limpezi — și taxicoul putu să scape de apocaliptica arătare.

Priveam și nu puteam crede că o asemenea ființă este om. Diavol — înspăimântător diavol.

Mânia, în adevăr, presupune o substituie de personalitate.

Chiar și limbajul comun atestă acest lucru. „A intrat dracu în el“ — sau „și-a pierdut firea“, — „nu mai este el“ — se zice de omul cotropit de mânie.

În clipa când sufletul omenesc e solicitat de mânie, el se poate deschide sau poate refuza această periculoasă perspectivă.

Cum în cele mai multe cazuri, el se deschide, — de îndată se furișează în el puterea întunerecului și pune deplină stăpânire pe el, turburându-l. Pe lângă suflet, se resimte și trupul. Ochii se bulbucă, mâinile se încordează, nervii tremură, gura se năclește de salivă, — iar toate cele înconjurătoare apar deformat. Se înțelege că orice cuviință, precum și elementara rușine de sine, dispar complet — și omul „devine“ fiară, adică nu mai este el.

De cel astfel răvășit de mânie se zice că „și-a cșit din fire“. A dispărut deci tot dumnezeul din om — și s'a instalat Demonul. De aceea, cei din jurul lui la un asemenea prilej, îl invită cu îngrijorare: „vino-ți în fire, omule!...“ — iar atunci, când talazul se potolește, tot limbajul comun ne atestă că „omul și-a intrat în fire“.

Multe sunt dovezile acestei substituiri. Întrebați pe un om, care, chiar dacă are întu-necări de acestea, nu-și pierde obiectivitatea — și el vă va spune, în accent de mâhnire: „Nu știu ce aveam, par'că nu mai eram eu...“

Iar majoritatea mâniașilor — sau orice om, după mânie, îți va spune că pentru acele clipe de uitare de sine, el simte o mare mâhnire, — o tristeță, ca și cum prin sufletul lui a trecut suflarea de ghiață a pierzării.

Ce dovadă mai bună și mai evidentă, de cât această sumbră melancolie, — a faptului diabolice substituiri?

Mă uitam la birjarul furat complet de puterea demoniacă — și aveam simțirea clară că am în față pe Demon. De sigur, El era, sub ipostaza mâniei...

Un Azi, e vremea lui. Dela copil până la bătrân, demonul mâniei stăpânește zilele noastre.

Și le stăpânește numai pentru o simplă pricină: Dumnezeu nu mai e cu noi.

Dacă El ar fi cu noi, am avea ce spune tentativei diavolești. Căci El, ne poate da, când îl avem, și simțul dreptății și al iubirei, — precum și acea cuviință și acel simț al teribilului ridicol al mâniei... Și tot El ne dă, mai ales, puterea de îngăduință și de iertare...

Prin tot ce facem azi, noi arătăm că gonim dela sine pe Dumnezeu, — complăcându-ne în mrejele otrăvite ale Marelui Impostor.

La noi, este, și aici, alegerea...

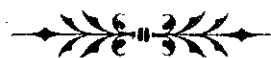
Noi suntem cei ce stăm la vama sufletului nostru și lăsăm sau nu lăsăm să între în el ceea ce bate la poarta lui.

Și vai de acela, care deschide poarta la microasele și ipocritele cereri ale Diavolului...

Greu — și adeseori niciodată, — nu-l va mai putea scoate din sufletul desafectat de Dumnezeu.

Căci acolo unde a intrat Diavolul, — nu poate rămâne Dumnezeu...

„NEAMUL ROMÂNESC“



La „Piatra Scrisă“.

În tractul Caransebeșului, aproape de Armeniș, lângă linia ferată, se găsește lăcașul de închinare numit „Piatra Scrisă“.

În Dumineca tuturor sfinților din fiecare an, poporul dreptcredincios, venind dela mari îndepărtări, se îndreaptă cu mic, cu mare, spre acest lăcaș de închinare.

Aci, în atmosfera creată de solemnitatea în care se desfășoară oficierea serviciilor divine, poporul cu credința-i vie, găsește popas de ușurare sufletească, de reculegere și întremare.

*

Prea Sfințitul nostru Episcop, determinat de părinteasca-i dragoste ce poartă poporului său dreptcredincios, a dat arhiresca-i binecuvântare și anul acesta „Corului Catedral“, ca să participe la pelerinajul făcut la „Piatra Scrisă“ și să ia parte activă.

Cu tot timpul defavorabil, în dimineața sfintei Duminici a tuturor Sfinților, „Corul Catedral“ de sub conducerea Dlui prof. Constantin Vladu, a plecat spre „Piatra Scrisă“. Începându-se sfânta liturgie, oficiată în sobor de preoții: Petru Bancea, Dimitrie Anuțoiu, Iova Drăghina și diac. prof. Zeno Munteanu, „Corul Catedral“ fiind la înălțimea chemării unui cor binepregătit, ridicând puternice osanale spre Atotputernicul, a picurat în sufletele numeroșilor credincioși prezenți, emoții puternice, cari au înălțat sufletele deasupra preocupărilor de toată ziua, renăscându-le.

Edificatoare a fost apoi predica păr. diac. prof. Zeno Munteanu, care a vorbit despre: „Pocăință“.

*

Poporul nostru, mai are încă o credință. Și, această credință este destul de vie și sănătoasă. Spiritul morbid al vremii nu a alterat-o încă. Credința, care ne-a conservat ca neam, dându-ne putere de rezistență în decursul numeroaselor veacuri de furtunoasă existență, prin cari trecurăm eroic; — o găsești ca fiind aceiași și azi, la poporul nostru. Dar, având în vedere spiritul dominant al veacului pe care îl trăim, ea trebuie alimentată. Trebuie alimentată, pentru că numeroase sunt curentele de anarhizare a

masselelor, cu scopul vădit, de a duce omenirea la prăbușire morală.

Și, tocmai pentru aceasta, credem că ne facem o datorie de conștiință, atunci când înregistrăm măcar și numai prin câteva cuvinte, munca depusă de cei cari s'au pus în slujba bisericii luptătoare a lui Christos.

„Corul Catedral“, depune o muncă constructivă. Rezultatul acestei munci, nu poate fi decât cel așteptat de toți, cari muncesc cu zel și însuflețire în ogorul Domnului.

I. C.

Invățământul catehetic.

— Reflexiune —

De preotul Vasile Paica

Stând la masa mea de scris, și aprofundându-mă în a compara textele biblice, aveam înaintea mea traducerea Bibliei de *Samuil Micu Klein*, care traducere — ca fel și formă — prezintă o muncă titanică. Aveam textul „*Noul Testament*“ al Sf. Sinod, mai aveam unele ediții de ale societății britanice, — dintre cari cu deosebire cea din 1925, să înfățișează atât ca format cât și ca tipar, foarte îngrijită, tipărită pe hârtie cromo-velină. Aveam chiar și traducerea lui *D. Cornilescu*.

N'am avut, și n'am intenționea de a face vr'o recenziune asupra acestor migăloase traduceri, dar urmăream, cum difer unele de altele. M'am format convingerea, că ne lipsește o traducere unitară, autoritativă a *Bibliei*.

Gruparea evraștilor noștri întârzie, de a ne da o traducere autentică, un text *masoretic român* (1 Cor. 14, 8). Traducerile pe cari le-am amintit, precum și altele, sunt traduceri, ale unor particulari.

Meritul lor trebuie apreciat (Filipeni 3, 12-14), pentru că noi ne folosim de munca lor (2 Cor. 10, 16).

Când eram ocupat cu această îndeletnicire profesională, și constatând cele de mai sus, atunci din departe un confrate cu numele *Const. I. Manoilescu* preot în Mărășani, *Văslui*, prin revista „*Bis. ort. rom.*“ Nr. 2 a. c. aprobă convingerile mele când zice: „*Ne trebuie Biblii*“.

Da, ne trebuie Biblii, bine traduse, în dulcele grai românesc, lăsând afară cuvintele ce nu sunt în uzul bisericii și în limbajul poporului (1 Cor. 14, 19).

Sf. Sinod, precum am cetit și sf. Metropolie a Ardealului, intenționează a da la lumina zilei, o nouă traducere a sf. Scripturi, aceasta ieste o arzătoare dorință, prin ce am ajunge la o bună *Biblie* românească, autoritativă.

Dar, nu este numai această lipsă, ci ne lipsește și adevăratul „*Abecedar Catehetic*“ pentru instruirea principiilor fundamentale în școlile primare. Acest fapt, cu mulți ani în urmă, l'am spus într'o conferință preoțască din sf. Episcopie a Caransebeșului. Cucernicul și actualul P. S. Episcop Iosif, care era de față, a spus, că în această chestiune se lucrează la Sf. Metropolie din Sibiu. De atunci a trecut timp, au

obvenit multe schimbări, de prefaceri mondiale chiar. Și alcătuirea unui manual practic pentru catechizare în școala primară, ca o necesitate apare acum din nou. Așa că Sf. Sinod a însărcinat o comisiune din sânul Lui, în frunte cu P. S. Arhiepiscopul *Andrei Crisanul* (Foaia D. Nr. 2 a. c.) pentru a studia și a forma din nou „programa analitică” în materie catehetică pentru școala primară.

În noua situație este evidentă lipsa de manual catehetic. În celalalt învățământ este un progres mai avântat. Pedagogii apreciați — chiar în tovărășie — alcătuiesc Abecedarele pentru școlile primare, cât se poate mai practic. Această procedură ar fi recomandabilă și la alcătuirea, respective la gruparea materialului religios, ce ar avea să cuprindă „Abecedarul Catehetic” — prima carte, care să dea în mâna copilului, ce are să fie creștinul de mâine. Cum orice acțiune trebuie efectuată după un program oarecare, așa și catechizarea se cere, a fi propusă după „programa analitică”. Această programă emană de la autoritatea în drept, drept aceea, ar fi de dorit ca paralel cu acea programă, să emaneze și un manual oarecare bazat pe temeliile de credință ale bisericii (1 Tim. 3, 15).

Manualul catehetic, trebuie să fie o adevărată introducere în ale Bibliei. Mai grea ieste de fixat gruparea materialului catehetic a Vechiului Testament. Cum Vechiul Testament cuprinde și istoria și faptele virtuozose ale neamului Iudeu, iar noi creștinii, cari n'avem lipsă a ști istoria lor, trebuie să estragem numai acele părți, cari au în vedere referințele de dependențe ale omului, către creatorul Său, către Dumnezeu.

Trebuie să facem de cunoscut „protoevangheliul strămoșesc” (Gen. 3, 15), continuând cu „fiii lui Dumnezeu”, „sămânța lui Avram”, cu proorociile, că din „familia Davidică”, se va naște Mântuitorul, ce la timpul său s'a și realizat (Fap. 13, 32—33).

Ce privește Testamentul Nou, acest cap de operă merită a fi cunoscut și simțit în tot cuprinsul lui.

Deci în mod colectiv, ar fi de dorit, a se tocmi un plan unitar de catechizare pentru un „credo unitar”.

Numai așa se va putea ține pas cu vremea și cu orice ritm nou al ei. Altcum, să nu ne mire faptul, când se ivește o lume nouă, cu și fără noi. Să nu ne mire faptul, că avem o burghezie slabă în credință, cu principii panteiste; iară jos, avem credincioși de o credință egoistă și nedefinită. Se așteaptă cu mult interes acțiunea catehetică pentru înfăptuirile de mâine, care acțiune poate fi mult ajutată prin unirea forțelor, prin coesiunea celor de-o tagmă. Busola de orientare, „Biblia”, cu un practic „Abecedar Catehetic”.

Ce este un concordat cu Vaticanul?

de **Isaia Suru.**

La 1817, este încheiat concordatul bavarez, între Maximilian-Iosif și papa Pius VII.

În Bavaria, începând încă din secolul XVI, ducii exercitau un fel de drept polițial, se amestecau în chestiuni, chiar și mărunte, aparținând domeniului Bisericii. Cu atât mai vârtos în sec. XVIII-XIX, după revoluția franceză, mai

ales, că revoluția îi speriașe și căutau sprijinul Bisericii. Așa că încheierea concordatului publicat la 26 Mai 1818, cu un edict al religiunii este explicabil²³).

Și în acest concordat s'a evidențiat mai mult drepturile regelui, curirii rămânând doar câteva, foarte neînsemnate. Deci drepturile cele mari ale curirii au căzut și aici. Unde mai pui că edictul conținea dispoziții, care contraziceau, deci abrogau în multe privințe concordatul. Aceasta face, ca papa, numai după unele înțelegeri reciproce, după ce regele făcu mărturisirea dela Tegernsee²⁴) să publice la 8 Septembrie 1821 bula cu data de 1 Aprilie 1818. Dar în această mărturisire sau declarație nu se amintește de edict — mai ales că prin el se apărau interesele Statului — deci executarea concordatului s'a făcut în acord cu edictul.

Ceeace îl neliniștea pe papă, era că în edict se dădu protestanților o egalitate cu romano-catolicii²⁵) și că desființează unele concesii din concordat. Edictul mai conține și unele restricții cu privire la comunicarea dintre papă și Biserica catolică, ba chiar și „l'apel comme d'abus”²⁶) din articolele organice franceze. Deci prin acest concordat drepturile curiei au fost îngădite, unele chiar șterse, încât concordatul era mai mult o convenție de ordin politic; ba ulterior guvernul bavarez a mai dat ordonanțe ministeriale, contra dispozițiilor din concordat. Acest concordat prin urmare ca și cel francez (1801) este în dependență de o lege de Stat...²⁷) ba chiar a unor ordonanțe ministeriale! Atât Franța cât și Bavaria în legiurile ulterioare se conduc de spiritul articolelor organice și a edictului. Bavaria în 1919 printr'un articol din constituție recunoaște concordatul și legiurile bisericești de mai înainte, deci și edictul.

La 1817 se încheie un concordat între regele Emanoil III și Pius VII; prin el se reglementează unele chestiuni deja existente.

La 1821 avem concordatul Prusian. Papa era Pius al VII și Frederic III, împărat. Se ocupă de organizarea Bisericii catolice într'un mod foarte amănunțit.

Tot în 1821 avem concordatul provinciilor din Renania, neîncorporate la Prusia.

(Urmează)

23) S'a făcut la cererea Romei din 5 Iunie 1815.

24) Prin această declarație concordatul avea puterea unei legi de Stat. Atunci s'a mulțumit și cu atâta

25) Credincioșii în virtutea acestui edict se bucurau de libertatea conștiinței ce era garantată și în constituție.

26) Pe baza acestei dispoziții, contra deciziunilor autorităților Bisericești, se putea apela la o autoritate civilă.

27) Teoria contractelor e iluzorie în aceste cazuri.

ȘTIRI

Pentru „Piatra Scrisă“ de lângă Armeniș, au dăruit creștinii: Ing. silv. Vasile Mariția 100 lei, Gh. Bosoancă 100 lei, Margit Bart 50 lei, Sandi N. 50 lei, membrii „Sportului Severinean“ 45 lei, Aurel B. Grearu 40 lei, Colonel Petrescu și Husovsky 20 lei, Ioan Curescu 20 lei, Mariane Krauss 20 lei, Ioan Păcurar 20 lei, D. Tămaș 20 lei, Mihai Gerescu 20 lei, un șotör 15 lei, Enric Kreppel 10 lei, familia Șoma 10 lei, Albert Eisler 10 lei și Vasile Simedria 10 lei, total 560 lei, care sumă s'a primit cu mulțumită, predându-se destinațiunei.

Înțeața unei telegrame. Unei telegrame date în Buziaș pentru Caransebeș, i-a trebuit trei zile să ajungă la Caransebeș. A fost dată în Buziaș în 27 Maiu 9 ore 40 m. iar la Caransebeș a ajuns în 30 Maiu după amezăzi.

Advențiști falsificători de bani. În ziarele de Marți din 28 Iunie a. c. cetim o senzațională descoperire de falsificatori de monede, în comuna Cetățeni jud. Muscel. O țărancă intrând într'o prăvălie, a voit să plătească costul marfei, și îndată a fost descoperită că avea monede false. Aceasta fiind constrânsă de poliție, a mărturisit, că banii îi are dela Dumitru Albu, care de profesie este: fotograf, cismar, circitor, lemnar, mecanic și șeful advențiștilor din valea Dâmboviței. După îndelungate cercetări, acest inventator fiind prins, a denunțat și pe alți complici ai săi, tot advențiști, la care s'au găsit sculele pentru fabricarea banilor. Descoperirea acestei bande de advențiști, a produs mare senzație!

Tabloul debitorilor urmează a fi complectat la rubrica ultimă și penultimă de observațiuni, înscrinduse eventuale rezerve ce le are comuna bisericească, precum și aceea, că în baza art. 52 al 8 din „Legea pentru asanarea datoriilor agricole“, datoriile acestea către parohie (com. bis.) de orice natură ar fi, nu intră în prevederile acestei legi.

Accentuăm și la acest loc că „declarațiunile colective“ pentru parohiile vacante, au să le facă administratorii parohiali, în calitate de președinți ai Consiliului parohial, înaintându-le astfel, că până inclusive 16 Iulie 1932, să intre necondiționat la Judecătoria cu cădere.

Contribuabilii ce pot plăti, să-și facă datoria! Ministerul de finanțe a trimis următoarea circulară administratorilor financiare:

Am primit plângeri, că agenții fiscoșului pun sub urmărire și ridică dela locuitori hainele de sărbători și obiecte casnice de prima necesitate, sau uneltele meseriașilor.

Vă rog a opri de îndată asemenea abuzuri.

Rezultă din diferite reclamațiuni, că în genere, agenții fiscoșului urmăresc mai ales pe cei ce nu pot plăti și sunt foarte îngăduitori față de cei ce pot plăti.

Vă rog a veghea ca să nu se întâmple aceasta și în deosebi nu trebuie continuat sistemul păsurilor, pentru contribuabilii ce pot plăti. Statul, având nevoi imperioase, trebuie ca toți cei ce sunt în stare să plătească, să-și facă imediat datoria.

Destinația acreditivelor nu poate fi schimbată. Ministerul de finanțe a fost informat că la multe administrații financiare s'a schimbat destinația acreditivelor, provocând nemulțumiri în rândurile funcționarilor și pensionarilor.

În acest scop, ministerul a trimis ordine tuturor administrațiilor financiare, că nu este permis să se mai schimbe destinația acreditivelor trimise de ministerul de finanțe prin Banca Națională. Administratorii financieri cari vor întrebuința sumele din acreditive în alte scopuri decât cele indicate, vor fi pedepsiți penalicește.

Corpul Portăreilor Tribunalul Caransebeș.

Nr. 414 Port. 1931.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908, prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Hațeg, de sub Nr. 3348/1931, efectuându-se execuțiunea la 27 Iunie 1931 în favorul urmăritoarei Banca Industrială din Hațeg reprez. prin avocatul Dr. Ludovic Deák domiciliat în Hațeg pentru suma de 17.000 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedate cari s'au prețuit în 14.100 Lei — bani și anume: două bufetare marou închis, una cassă de bani, două birouri, un vagon de scânduri difer. dimensiuni se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4023/1931 G. pentru incasarea creanței de 18.000 Lei — bani capital cu 10% interese din 18 Ianuarie 1931 și spesele de 3113 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 18 Iulie 1932 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința urmăritorilor** și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirca în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 21 Iunie 1932.

Bacianov șef portărel.

Irmosiere

scrise pe hârtie velină, curat, cetăț,
se găsesc spre vânzare la

Librăria Diecezană

Prețul 150 Lei. — Se pot comanda prin ramburs.